

Remiss av Boverkets rapport En gemensam väg för PBL-ärenden

Osby kommun har tagit del av förslaget om en klassificeringsstruktur och gemensam nationell lösning för hantering av ärenden enligt plan- och bygglagstiftningen. Kommunen ser positivt på ambitionen att skapa en mer effektiv, enhetlig och digitalt sammanhållen ärendehantering, men vill samtidigt framföra följande synpunkter och identifierade risker ur ett kommunalt perspektiv.

Övergripande synpunkter

Kommunen delar bedömningen att digitalisering och standardisering kan bidra till ökad effektivitet, bättre service till medborgare och företag samt mer enhetlig tillämpning. Samtidigt är det av stor vikt att reformen utformas med hänsyn till kommunernas olika förutsättningar, det kommunala självstyret samt behovet av flexibilitet i handläggningen.

Kommunalt självstyre och lokal anpassning

Plan- och byggärenden är i hög grad beroende av lokala förhållanden såsom bebyggelsestruktur, geografiska förutsättningar och kommunala prioriteringar. Ett nationellt system riskerar att begränsa kommunernas möjligheter att anpassa processer och arbetssätt efter lokala behov. Det är därför viktigt att systemet möjliggör tillräcklig flexibilitet och inte leder till en alltför rigid standardisering.

Resurs- och kostnadskonsekvenser

Införandet av ett nationellt system kan innebära betydande kostnader för kommunerna, bland annat avseende:

- införande och systemanpassning
- utbildning av personal
- förändrade arbetsprocesser
- integration med befintliga system
- löpande förvaltningskostnader

Kommunen efterfrågar en tydligare analys av finansieringsprincipen och hur staten avser att kompensera kommunerna för ökade kostnader.

Implementering och verksamhetsrisker

Övergången till ett nytt system innebär risker för störningar i pågående verksamhet. Under införandefasen kan handläggningstider påverkas och rättssäkerheten riskera att påverkas om systemet inte är tillräckligt testat eller anpassat till kommunernas processer. Kommunen betonar vikten av:

- realistiska införandetider
- pilotverksamhet och successiv implementering
- tydligt stöd till kommunerna
- långsiktig förvaltning och support

Kompetens och organisatoriska konsekvenser

Förslaget innebär förändrade arbetssätt och ökade krav på digital kompetens. Detta kan påverka organisation, roller och ansvar i kommunerna. Särskilt mindre kommuner kan få svårt att bära dessa förändringar utan särskilt stöd.

Rättssäkerhet och ansvarsfördelning

Det behöver tydliggöras hur ansvarsfördelningen mellan statliga aktörer och kommuner ska se ut vid driftstörningar, fel i systemet eller brister i informationshantering. Kommunen anser att ansvarsfrågor, informationssäkerhet och dataskydd måste vara tydligt reglerade.

Behov av fortsatt kommunal delaktighet

Kommunerna är centrala aktörer i plan- och byggprocessen. Det är därför avgörande att kommunerna ges ett reellt inflytande i utveckling, styrning och vidareutveckling av systemet.

Sammanfattande ställningstagande

Osby kommun är i grunden positiv till ambitionen att utveckla en gemensam klassificeringsstruktur och en gemensam nationell lösning för plan- och byggärenden men anser att följande behöver säkerställas innan genomförande:

- respekt för kommunalt självstyre och lokala behov
- full kostnadstäckning enligt finansieringsprincipen
- tydlig ansvarsfördelning och rättssäker hantering
- genomförbar implementeringsplan med tillräckligt stöd
- fortsatt stark kommunal delaktighet i utveckling och förvaltning

Osby kommun

Miljö- och byggförvaltningen enligt delegation